7/874

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

22 KASIM 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01-1931-48259
KONU : Tekirdağ Milletvekili
Sayın Enis TÜTÜNCÜ'nün
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 24.10.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14083 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Enis TÜTÜNCÜ'nün 7/8741-14155 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/8741

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN ENİS TÜTÜNCÜ'NÜN 7/8741-14155 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Anadolu Demiryolunun başlangıç noktası olan Haydarpaşa gar ve limanı ulusal kaynakla yapılan ilk demiryolumuzdur. Tarihi bir dokuya sahip olan bu büyük eser aynı zamanda Osmanlıdan Cumhuriyete uzanan belli bir sürecin tanıklığını yapmış, yüzyılı aşkın bir süredir inşa amacına da uygun bir şekilde hizmet vermektedir.

Son bir yıldır Gebze-Halkalı arasını kapsayan ve Boğazı tüpgeçitle geçmeyi hedefleyen Marmaray projesi gerekçe gösterilerek ve aynı zamanda gelir getirici özelliği vurgulanarak, Haydarpaşa Gar ve Limanının bulunduğu sahaya ticaret merkezi yapılacağı haberleri medya aracılığıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.

Söz konusu haberlere karşı, sivil toplum kuruluşlarınca ortaya konulan tepkiler, gizli tutulmaya çalışılan bu konunun tartışmaya açılmasını sağlamıştır. Konunun kamu yararı gözetilerek etraflıca incelenmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü ülkemizin ve halkımızın tarihsel zenginlikleri her hangi bir bedelle karşılanamaz.

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1- Şu anda TCDD'nin uhdesinde kalan gar ve limanı da içeren bu sahaların geleceği ile ıslahı ve güzelleştirilmesine yönelik olarak TCDD elemanlarınca bir çalışma yapılmış mıdır?

CEVAP 1- Sayın Başbakanımız tarafından 9 Mayıs 2004 tarihinde temeli atılarak inşaatına başlanan MARMARAY Projesinin tamamlanması ile Haydarpaşa Gar ve çevresi, yeni güzergah ve istasyonlar nedeniyle atıl konuma gelmiş olacaktır. Atıl konumda bekletilemeyecek söz konusu önemli taşınmazlar, ülkemiz ve demiryolu işletmeciliği açısından en iyi şekilde değerlendirilmesi planlanmaktadır.

Bu ve buna benzer çok değerli taşınmazlarımızın değerlendirilebilmesini sağlamak amacıyla; 21.09.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5234 sayılı yasanın geçici 5. maddesinde "... imar mevzuatındaki kısıtlamalar ile plan ve parselasyon işlemlerindeki askı, ilan ve itirazlara dair sürelere ilişkin hükümlere tabi olmaksızın, her ölçekteki imar planını yapmaya, yaptırmaya, değiştirmeye, re'sen onaylamaya ve her türlü ruhsatı vermeye Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkilidir. Plan hazırlama ve onaylama işlemleri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın uygun görülen birimince, ruhsat ve plan uygulama işlemleri ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığı il teşkilatınca yerine getirilir. Kesinleşen planlar ilgili belediyelere tebliğ edilir. Bu planların uygulanması zorunludur...."hükmü getirilmiştir.

Kanun'un verdiği yetki uyarınca; söz konusu bölge için imar planının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca hazırlanıp, 5234 sayılı yasa hükümlerine göre onaylanmasından sonra değerlendirme çalışmalarının akışı belirlenebilecektir.

İmar planının onaylanması sürecinde; Kanun gereği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı da dahil olmak üzere ilgili tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarının görüş ve değerlendirmeleri de alınacak olup, imar planı bu görüş ve değerlendirmeler doğrultusunda şekillenecektir.

./..

SORU 2- Böyle bir çalışma yapıldı ise çalışmanın sonucu nedir? TCDD'nin elinde bu konuda hazırlanmış herhangi bir rapor var mıdır?

CEVAP 2- Haydarpaşa Gar, Liman ve geri sahasının genel olarak değerlendirilmesi şu an için proje aşamasındadır. Onaylanmış bir plan bulunmadığından, projenin genel çerçevesi ve değerlendirme yöntemi için nihai bir karar da oluşmamıştır. Bu nedenle; toplam alan ve projenin kapsadığı yapılar, projenin içinde yer alacak (liman, otel, alışveriş merkezi gibi) fonksiyonlar ile dönüşüm için yapılacak yatırımın tutarı gibi hususlar henüz kesinleşmediğinden, bu alan için uygulanması net olarak benimsenmiş bir proje de bulunmamaktadır.

SORU 3- Marmaray projesinin ilk halinde Haydarpaşa Garının da yer aldığı ve tüp geçidin batma noktasının, şimdiki noktadan farklı olduğu ve projenin daha sonra değiştirildiği iddiaları doğru mudur?

CEVAP 3- MARMARAY Projesi kapsamındaki "Boğaz Tüp Geçişi" inşaatının güzergahı, 1985-1987 yılları arasında, Bakanlığımızca hazırlattırılan "Boğaz Demiryolu Tüneli Geçişi ve İstanbul Metrosu Fizibilite Etüdleri ve Avan Projeleri" ile belirlenmiştir. Söz konusu etüde; MARMARAY'ın Anadolu yakasındaki batma noktası Üsküdar Bölgesi olup, herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Ancak, Haydarpaşa Gar sahası arazisi içinde inşa edilmesi planlanan proje kontrol merkezi binası, proje müşavirliği tarafından, güzergah üzerinde yer alan ve TCDD mülkiyetinde bulunan Maltepe İstasyonu sahasında yapılması uygun bulunmuştur.

SORU 4- Buraya yapılacağı iddia edilen ticaret merkezinin İstanbul'un hangi ihtiyaçlarından kaynaklandığına dair yapılmış bir araştırma, master plan veya benzeri bir belge var mıdır?

CEVAP 4- Haydarpaşa Gar, Liman ve geri sahası için hazırlanacak proje ile; başta turizm olmak üzere, İstanbul'un kültürel ve sosyal işlevler yönünden potansiyelinin artırılması, dünyanın en büyük ve en güzel 10 şehrinden biri kabul edilen bu güzide kentin, kongre turizminde bugün bulunduğu 27. sıradan daha üst sıralara çıkarılmasına katkı sağlanması, kentin Anadolu ve Trakya yakası arasında gelirin ve şehre ait işlevlerin bölüşülmesinde dengeleyici fonksiyonu olan bir konseptin hayata geçirilmesi (bugün için turizm gelirlerinden Trakya yakası %97, Anadolu yakası ise sadece %3 pay almaktadır), ana ulaşım modları ile kentiçi ulaşım modları arasında uyumun sağlanması, özellikle Sabiha Gökçen Havaalanının kapasite kullanım oranının yükseltilmesinin sağlanması ile proje sahasını ilgilendiren daha önce yapılmış ve yapılmakta olan tüm çalışmaların değerlendirilmesine çalışılmaktadır.

./..

7/18741

SORU 5- Yapılacak yapıların şehrin altyapısına nasıl entegre olacağına ilişkin gerek ilçe belediyeleri ile gerek Büyükşehir Belediyesi ile bir çalışma yapılmış mıdır?

CEVAP 5- İmar planının onaylanması sürecinde; Kanun gereği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı da dahil olmak üzere ilgili tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarının görüş ve değerlendirmeleri de alınacak olup, imar planı bu görüş ve değerlendirmeler doğrultusunda şekillenecektir.

SORU 6- Bu proje şu anda Ulaştırma Bakanlığı tarafından İTÜ'ye hazırlatılan Ulaştırma Ana Planı ile ilişkilendirilmiş midir?

CEVAP 6- Bakanlığımızca hazırlatılmış bulunan Ulaştırma Ana Planı Stratejisi ile Proje'nin çelişen bir yanı bulunmamaktadır.

SORU 7- Bu projenin hayata geçirilmesi durumunda şu anda Haydarpaşa Gar sahasında verilen demiryolu hizmetleri ne olacaktır.

CEVAP 7- Haydarpaşa Gar ve Limanın bulunduğu sahaların Ticaret Merkezi olarak değerlendirilmesi halinde, Haydarpaşa Gar mücavir alanında yolcu ve gar hizmetleri için yeni alanlar oluşturulacaktır.

SORU 8- Hızlı Tren projesinin bitmesiyle birlikte Ankara-İstanbul arasında saat başı tren çalışacağı basın yoluyla açıklanmıştır. Haydarpaşa'nın kapanması halinde bu trenler hangi parkurda çalışacak ve hangi gar sahasında toplanacaktır.

CEVAP 8- Çalıştırılacak trenlerin güzergahlarında herhangi bir değişiklik yapılmayacak olup, mevcut Haydarpaşa Garı mücavir alanında (Haydarpaşa demir köprüsünün doğusunda kalan mevkide) yeni bir gar yapımı planlanmaktadır.

SORU 9- Gördüğü önemli işlevin yanında, tarihimizin önemli köşe taşlarından biri sayılan bu yapıların, iş merkezi yapılarak yok edileceği iddialarını, tarih ve kültüre verilen değer açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP 9- Projenin gerçekleştirilmesi halinde, Dünyanın ve Ülkemizin en güzide tarihi ve doğal dokusu olarak bu yapılar proje bütünlüğü içinde mutlaka korunacaktır. Bu bağlamda Haydarpaşa Garı'nın yanı sıra tescilli tüm tarihi binalar da yaşayacak ve yaşatılacaktır.